

ת"פ 24258/09/18 - מדינת ישראל נגד נתנאל בנימין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24258-09-18 מדינת ישראל נ' בנימין

בפני בעניין:	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד בת אל ויטלזון שרעבי
נתנאל בנימין	המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד תהילה פרץ	הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של גניבת כרטיס חיוב והונאה בכרטיס חיוב. בין התאריכים 4.2.18 ליום 7.2.18, ביקש שכנו של הנאשם, ניצול שואה יליד 1935, מהנאשם לסייע לו בקליטת ערוצי טלוויזיה בביתו. בעת ששהה הנאשם בדירת המתלון, הבחין בארנקו של המתלון כשהוא מונח על השולחן, גנב מתוך הארנק את כרטיס האשראי של המתלון ואת הקוד הסודי, שהיה רשום בצמוד לו. ביום 7.2.18 ובימים הסמוכים אליו, ביצע הנאשם רכישות שונות באמצעות הכרטיס הגנוב וכן מספר משיכות של מזומן בסכום כולל של 5,266 ₪.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון, במסגרתו הוסכם כי הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, יורשע ויוכן בעניינו תסקיר שירות מבחן. עוד הוסכם, כי בכפוף לתסקיר חיובי, שמשמעותו אי פתיחת תיקים נוספים, שיתוף פעולה מלא עם שירות המבחן, לקיחת אחריות מלאה על המעשים ותשלום פיצוי של 6,000 ₪ עוד טרם שמיעת הטיעון לעונש, המאשימה תטען לעונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ומאסר מותנה וכי ב"כ הנאשם תהא חופשיה בטיעוניה.

3. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים של שירות המבחן. תסקיר שהוגש ביום 8.7.19, מלמד כי הנאשם בן 35, גרוש פעמיים ואב לילד, עובד באופן חלקי בשוק בסיוע לעסק של אביו והוריו הם האפוטרופסיים לרכוש שלו. הנאשם מוכר כנכה בשיעור 100 אחוז על ידי המוסד לביטוח לאומי, על רקע מחלה ממנה סובל, המחייבת נטילת טיפול תרופתי קבוע שהנאשם מתקשה להתמיד בו בשל תופעות הלוואי של הטיפול.

לאורך השנים אופיין הנאשם בבעיות התנהגות קשות, ומגיל צעיר היה מעורב בפלילים. מחלתו אובחנה בגיל 18 ונמצא קשר בינה לבין התנהגותו. מערכת היחסים בתוך משפחתו הגרעינית של הנאשם מורכבת, אך לנאשם קשר קרוב עם אמו. לאורך השנים התקשה הנאשם להשתלב במסגרות לימודיות ועבר בין מסגרות רבות. הוא מוכר לשירות המבחן

מגיל 14, על רקע עברו הפלילי. בשל קשייו להתמיד בטיפול, הנאשם נשלח למעון נעול ושהה שם למעלה משלוש שנים.

ניכר כי מחלתו של הנאשם משפיעה על אורחות חייו ועל מצבו הנפשי. הוא נזקק בעבר לטיפול בתחום בריאות הנפש ואף אושפז על רקע זה, אולם התקשה להתמיד בטיפול.

הנאשם נישא לראשונה לפני כשבע שנים והתגרש לאחר חודשים ספורים. זמן קצר לאחר הפרידה, הכיר את אשתו השנייה, הם נישאו, נולד להם ילד והם התגרשו לאחר כשנה וחצי של נישואין. הנאשם מקיים כיום קשר זוגי חדש אך אינו מצוי בקשר עם בנו.

לנאשם שמונה הרשעות קודמות בעבירות אלימות, הפרת הוראה חוקית ורכוש והוא ריצה בעבר גם עונש מאסר בפועל. מאז שנת 2012 ועד לביצוע העבירה בתיק הנוכחי, לא הורשע בעבירות נוספות.

לפני שירות המבחן הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירות וביטא חרטה על מעשיו. לדבריו, התכוון לסייע למתלונן שהוא שכן החביב עליו ועל משפחתו ולאחר שסייע לו, כשהבחין בארנק, התפתה לגנוב את כרטיס האשראי. לדבריו, הוא ביקש את סליחתו של המתלונן וציין כי מתבייש במעשיו. הנאשם התקשה להסביר את התנהגותו במהלך ביצוע העבירה, הוא שיער כי מצבו הכלכלי הדחוק לצד מצוקה רגשית משמעותית שחש באותה תקופה, השפיעו עליו.

הנאשם השתתף בטיפול של שירות המבחן לפני כחמש שנים וכן בטיפול של הרשות לשיקום האסיר, לאחר שחרורו ממאסר, אך התקשה לעמוד בתוכניות שנבנו עבורו, בין היתר על רקע חילוקי דעות בינו לבין הוריו באשר למסגרת המתאימה לו. הנאשם פסל אפשרויות טיפוליות נוספות ולאחר שלא שיתף פעולה, שב וריצה את שליש המאסר שממנו שוחרר בשחרור מוקדם. גם לאחר שחרורו, נעשה ניסיון לשלבו בטיפול, אך עמדותיו העוינות כלפי מערכות חוק ומשפט וקשייו להגיע לפגישות באופן סדיר, מנעו ממנו להפיק תועלת מהטיפול.

שירות המבחן התרשם כי חלק מהבעיות הרגשיות וההתנהגותיות של הנאשם נובעות ממצבו האורגני, כי הוא עלול לפעול באופן אימפולסיבי וילדותי, מגלה תלות רבה בסביבתו, אך מנגד מביע רצון לנהל אורח חיים תקין. שירות המבחן התרשם כי החרטה שהביע הנאשם על מעשיו היא כנה ומקיומה של נזקקות טיפולית. חרף כישלונות שיקומיים בעבר המליץ שירות המבחן לבחון התאמתו של הנאשם לבית משפט קהילתי.

דו"ח שהוגש ביום 1.8.19, מלמד כי הגם שלנאשם נזקקות טיפולית כוללת וכי ניתן לזהות אצלו כוחות והכרה ראשוניים בנזקקות זו ומוטיבציה לשינוי, הוא אינו מתאים לבית משפט קהילתי בשל מקום מגוריו, הנמצא מחוץ לירושלים.

4. בתסקיר משלים של שירות המבחן מיום 12.8.19, שב וציין שירות המבחן את כישלונם של ניסיונות טיפוליים במסגרת שירות המבחן בעבר, את קשייו של הנאשם לשתף פעולה ואת הכעס שביטא כלפי שירות המבחן. קצינת המבחן התרשמה כי גם היום, המסגרת של צו מבחן פחות מתאימה לנאשם, והומלץ לגזור עליו מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות לצד מאסר מותנה, בכפוף להחזרת מלוא הסכום שנגבב, שכן ההתרשמות היא כי הנאשם לא יצליח לעמוד בעונש ממושך ואף לא בעונש של שירות לתועלת הציבור.

5. המאשימה ביקשה לקבוע בגין מעשיו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות

לשמונה חודשי מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם שישה חודשי מאסר של ממש, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי. בטיעוני המאשימה הודגשו הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצע הנאשם והעובדה כי ניסיונות שיקומיים שנערכו בעבר לא עלו יפה ולא סייעו בצמצום הסיכון למעורבות פלילית נוספת מצד הנאשם.

6. ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן וכי העדר המלצה טיפולית של שירות המבחן נבע מניסיון העבר ולא מעמדתו הנוכחית של הנאשם. הודגש כי הנאשם לקח אחריות והביע רצון להשתלב בטיפול, ולפיכך ביקשה ב"כ הנאשם להתייחס לתסקיר כאל תסקיר חיובי ולעמוד על הסדר הטיעון. ב"כ הנאשם הדגישה את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, את מצבו הרפואי והשפעתה של מחלתו על אורחות חייו, את העובדה כי העבירה האחרונה שבגינה הועמד הנאשם לדין לפני התיק הנוכחי בוצעה בשנת 2011, המלמדת, על פי הנטען, על כל שהנאשם התבגר והוא עורך מאמצים לנהל אורח חיים נורמטיבי. נטען כי הנאשם לא תכנן את ביצוע העבירה, השיב חלק מהכסף, ובמקרה זה יש לגזור עליו עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם ואף ישנה הצדקה לחרוג לקולא מהמתחם משיקולי שיקום. ב"כ הנאשם הגישה מסמכים רפואיים המעידים על מצבו הנפשי והרפואי של הנאשם ותמכה עמדתה בפסיקה.

7. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו ושב וביקש את סליחתו של המתלונן, תיאר כי לא תכנן לבצע את המעשה והוא עודנו בקשרי ידידות עם המתלונן, שסלח לו. הנאשם הביע רצון להשיב את מלוא הכספים שגנב והביע כעס על גורמי הרווחה והטיפול בשובו שבו הוא מתגורר, אשר לטענתו סירבו להעניק לו טיפול בשל כך שאינו מקיים אורח חיים חרדי. הנאשם הביע רצון לקבל טיפול.

מתחם העונש ההולם

8. הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצע הנאשם הם קניינו של אדם ותחושת הביטחון האישי של אדם בתוך ביתו. עבירות רכוש המתבצעות תוך שימוש בכרטיס חיוב, פוגעות גם במעמדם של כרטיסי חיוב כאמצעי תשלום אמין, ומטילות את העלויות הנדרשות להגברת האבטחה של אמצעי תשלום זה ומניעת עבירות על כלל הציבור המשתמשים בו.

9. כפי שעולה מתוך עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם לא הגיע לביתו של המתלונן במטרה לגנוב ממנו ואולם, גם מעשה הגניבה שביצע הנאשם, מצריך מידה מסוימת של תכנון, אף אם זה בא לעולם זמן קצר מאד לפני ביצוע העבירה.

זאת ועוד, לאחר גניבת כרטיס החיוב, הנאשם המשיך ועשה בו מספר שימושים שכללו משיכת כספים וביצוע רכישות ומובן כי לא ניתן להתייחס לעבירות שביצע הנאשם כאל "מעידה חד פעמית".

10. העבירות שביצע הנאשם נעשו בצורה פשוטה ולא דרשו תחכום. עם זאת, הסכום שגנב הנאשם מהמתלונן באמצעות כרטיס החיוב הגנוב, הוא סכום לא מבוטל של אלפי שקלים ויש להניח כי משמעותו עבור קשיש ניצול

שואה, היא רבה מאוד. זאת ועוד, העובדה כי הנאשם שהוא אדם צעיר, מצא לגנוב מאדם קשיש המבוגר ממנו בשנים רבות, אשר החברה מצווה לכבדו ולהדר את פניו, מוסיפה למעשיו מידה של כיעור.

11. עד כה, בחלוף כשנתיים מאז ביצוע העבירה, הנאשם השיב למתלונן פחות ממחצית הסכום - סך של 2,400 ₪ בלבד. הנאשם לא עמד בתשלום מלוא הפיצוי טרם שמיעת הטיעונים לעונש, שהיה אחד התנאים המתלים לתוקפה של ההסכמה העונשית שנערכה בין הצדדים.

12. בחינת רמת הענישה בפסיקה מלמדת, כי בגין מעשי עבירה שבוצעו בנסיבות דומות נגזרו עונשי הכוללים רכיב מהותי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 5212/13 **שמעון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 29.8.13); עפ"ג (מרכז) 16277-02-12 **עזר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 27.3.12); עפ"ג (ת"א) 24946-06-15 **גוטמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 7.10.15); ת"פ (ירושלים) 65-07-10 **מדינת ישראל נ' חנוכה** (לא פורסם 27.7.10) יחד עם עפ"ג (ירושלים) 56269-08-10 **מדינת ישראל נ' חנוכה** (לא פורסם בנבו 12.7.11); עפ"ג (י-ם) 45090-06-17 **מליח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.7.18); ת"פ (רמ') 53657-11-13 **מדינת ישראל נ' בית אלחאג' ואח'** (פורסם בנבו 19.2.15) והפסיקה הנזכרת שם.

13. לנוכח האמור לעיל, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות ולעובדה כי הנאשם השיב חלק מן הכסף שגנב, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב לבין עשרה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי לקורבן העבירה.

העונש המתאים לנאשם

14. הנאשם הוא בעל עבר פלילי מכביד, הכולל הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות חמורה, שיבוש מהלכי משפט, בריחה ממשמורת חוקית ועוד. הנאשם אף נשפט בעבר לעונש מאסר בפועל ואולם מעורבותו הקודמת בפלילים והעונשים שהוטלו עליו, לא מנעו ממנו מלשוב ולבצע עבירה כלפי קורבן מוחלש. עובדה זו מחייבת מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

15. שקלתי מנגד את העובדה כי הרשעתו האחרונה של הנאשם לפני התיק הנוכחי, היא בגין עבירה שבוצעה בשנת 2011, עובדה מלמדת על התמתנות מסוימת במעורבות הפלילית של הנאשם. עוד שקלתי את הודאתו של הנאשם במיוחס לו בשלב מוקדם יחסית של ההליך, את קבלת האחריות על מעשיו והתרשמות שירות המבחן מחרטתו הכנה של הנאשם על ביצוע העבירות. עובדות אלה הן עובדות המפחיתות את הסיכון להישנות התנהגות עבריינית.

16. שקלתי את העובדה כי ניסיונות טיפוליים שבהם שולב הנאשם בעבר נכשלו בשל עמדותיו של הנאשם. הוא אמנם הביע בפני שירות המבחן ולפני רצון מילולי לשילובו בטיפול ואולם גם מתוך דבריו בבית משפט, ניתן לחוש את הכעס הרב שלו והטינה כלפי גורמי הטיפול אשר אף אני שותפה לדעה כי ימנעו ממנו מלהפיק תועלת ממשית מטיפול.

17. בנסיבות אלה, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם. משקל לקולא ניתן למצבו הרפואי והנפשי של הנאשם, כפי שעולים מתוך המסמכים הרפואיים שהוגשו. ניתן להתרשם כי תסמיני מחלתו משפיעים על כל אורחות חייו, על תחושת הערך העצמי שלו ועל מצבו הנפשי, וקיומם יקשה על הנאשם את השהות בכלא, מעבר לקשיים השגורתיים הכרוכים בריצוי עונש מאסר. לפיכך, מצאתי לגזור על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות לתקופה משמעותית, לצד מאסר מותנה ועונשים בעלי היבט כלכלי, תחת עונש מאסר בפועל שהיה עשוי להיות הולם, אלמלא השיקולים לקולא.

18. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 14.6.20. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 1.11.20 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977 למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

ד. פיצוי למתלונן עד תביעה 1 בכתב אישום מתוקן בסך 6,000 ₪.

סך 2,400 ₪ שהופקדו בקופת בית משפט יקוזזו לטובת הפיצוי.

הנאשם ישלם את היתרה בסך 3,600 ₪ בארבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.9.20 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.1.21 והשני עד יום 1.2.21 לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיידי.

19. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב סיוון תש"פ, 14 יוני 2020, בנוכחות הצדדים.